

'Granuliet had nooit gestort mogen worden'

Onrust over stort in waterplas van zandwingebied Over de Maas

HET SCHIP ALLEGONDA IS BEZIG MET STORTEN VAN EEN LADING IN DE WATERPLAS VAN OVER DE MAAS. FOTO KOEN VERHEIJDEN

De gemeenteraad van West Maas en Waal heeft gisteravond de raadsvergadering tijdelijk onderbroken om naar de uitzending van het tv-programma 'Zembla' te kijken. De onrust is groot over de stort van honderdduizenden tonnen granuliet in waterplas Over de Maas. De Tweede Kamer wil opheldering van de verantwoordelijke ministers.

Van MARGRIET VERSCHOOR

Sinds november zijn talloze scheepsladingen granuliet gestort in de waterplas van de zandwinlocatie bij Alphen. De rol van Rijkswaterstaat staat daarbij ter discussie. Uit een reportage van Zembla van gisteravond blijkt dat de top van Rijkswaterstaat eigen ambtenaren zwaar onder druk zette om de stort mogelijk te maken. Deskundigen spreken van een milieudelict.

Granuliet is een afvalstof die vrijkomt bij het bewerken van graniet. Dat wordt gebruikt bij de aanleg van snelwegen. Inmiddels is tussen de 100.000 en 250.000 ton granuliet bij Alphen onder water verdwenen en is er toestemming om door te gaan tot meer dan een half miljoen ton.

Het bedrijf waar het granuliet vandaan komt, Bontrup in Amsterdam, moet ervan af. Hun terrein in het Amsterdamse havengebied ligt vol. Twee keer vroeg Bontrup aan Rijkswaterstaat Zuid-Nederland toestemming om te storten bij Over de Maas. Beide keren wezen ambtenaren de aanvraag af, onder meer vanwege mogelijke gevolgen voor het milieu. De directeur-generaal van Rijkswaterstaat eiste vervolgens, zo hebben interne bronnen verklaard aan Zembla, dat de vergunning met spoed verleend moest worden. Dat is 'onder protest' gedaan.

De druk zou zijn opgevoerd nadat Halbe Zijlstra de leiding van Bontrup in contact bracht met de top van Rijkswaterstaat. Dat deed de oud-minister omdat door de grote hoeveelheid granuliet op het terrein de productie van asfalt in het geding dreigde te komen, wat gevolgen zou hebben voor de aanleg van snelwegen. Zijlstra is sinds zijn aftreden als minister van Buitenlandse Zaken in 2018 CEO bij bouwonderneming Volker Wessels, een belangrijke afnemer van de steenslag die Bontrup verkoopt voor de aanleg van snelwegen.

De Tweede Kamer wil tekst en uitleg van milieuminister Stientje van Veldhoven en minister Cora van Nieuwenhuizen van Infrastructuur en Waterstaat. GroenLinks-kamerlid Suzanne Kröger dringt aan op een hoorzitting met alle betrokkenen. „Na eerdere problemen bij verondiepingsprojecten wordt er strenger gecontroleerd, maar dat wordt nu ondermijnd.” Tweede Kamerlid Maurits von Martels (CDA): „We willen alle informatie boven water halen.”

Volgens Bontrup is granuliet geen afvalstof. Een woordvoerder zegt dat het materiaal wordt toegepast bij het verzwaren van dijken en als onderlaag in kanalen. Ook Rijkswaterstaat zegt dat er niets verkeerd is gedaan en verwijst naar twee onderzoeken die zouden aantonen dat het materiaal geen gevaar oplevert.

Milieuchemicus Joop Harmsen, gespecialiseerd in bodem- en waterverontreiniging, stelt dat de onderzoeksresultaten waar

Rijkswaterstaat naar verwijst niet betrouwbaar zijn. „Aan het granuliet is een chemische stof toegevoegd die zich heel vast hecht, het gaat er eigenlijk in zitten en is daardoor niet meetbaar. Maar de stof is er wel en het is niet bekend wat dat op de lange termijn doet. Het had nooit gestort mogen worden. ”

Burgercollectief Dreumelse Waard, dat al langer aandacht vraagt voor wat er gedumpt wordt in Over de Maas, heeft veel reacties gekegen. „Hoe dit is gelopen, klopt niet”, zegt Gert-Jan van Engelen. „Wanneer de eigen handhavers buitenspel worden gezet, is dat het einde van de rechtsstaat. ”

Wethouder Ans Mol van West Maas en Waal zegt Rijkswaterstaat diverse keren vragen te hebben gesteld over de afvalstorting. Ze kreeg te horen dat het ging om goedgekeurd materiaal.
